

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3048

Vragen van het lid **Van Velzen** (SP) aan de ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken over *de exacte locaties waar met clustermunitie is gebombardeerd*. (Ingezonden 4 mei 2009)

1

Is het u bekend dat Norwegian People's Aid een onderzoek heeft gedaan naar het gebruik van clustermunitie in Servië in 1999, onder andere door Nederlandse vliegtuigen? Wat is uw reactie op hun conclusie dat de NAVO databestanden over de exacte gegevens van de bombardementsmissies (bomb data) ofwel incompleet zijn of niet bestaan?¹

2

Deelt u de mening dat het voor het werk van die organisaties die nog tot op de dag van vandaag bezig zijn deze gebieden (cluster) bom-vrij te maken, het van het hoogste belang is om alle beschikbare gegevens te ontvangen? Bent u bereid er binnen de NAVO voor te pleiten om alle gegevens over bombardementen met clustermunitie te delen met Servië, het enige land dat ooit getroffen is door een NAVO clustermunitie bombardement?

3

Bent u bereid te laten onderzoeken waarom de gegevens incompleet en

soms zelfs misleidend zijn en waarom bij sommige getroffen gebieden wel de coördinaten en de hoeveelheden ingezette munitie bekend zijn, maar niet terug te vinden is welk type munitie gebruikt is?

4

Op welke wijze registreert de NAVO bombardementsmissies, getroffen gebieden en hoeveelheid en type ingezette munitie/projectielen? Gebeurt dit op nationaal niveau door de krijgsmachten die de missies uitvoeren? Op welke wijze wordt er centraal geregistreerd wat er waar en in welke hoeveelheden is ingezet? Deelt u de mening dat daar waar een land binnen een NAVO kader bombardementen uitvoert, de NAVO een verplichting zou moeten hebben om alle data, zoals de Air Tasking Orders, zo accuraat mogelijk centraal bij te houden? Zo nee, waarom niet?

5

Deelt u de mening dat Nederland (alsmede NAVO lidstaten Albanië, Bulgarije, Kroatië, Tsjechië, Denemarken, Estland, Frankrijk, Duitsland, Hongarije, IJsland, Letland, Luxemburg, Noorwegen, Portugal, Roemenie, Slowakije, Slovenië, Spanje en de Verenigde Staten) met de ratificatie van protocol V onder Convention on Conventional Weapons (CCW) verplichtingen heeft ten opzichte van het registreren van de doelen die bestookt zijn met explosieve ordnance, het aantal en de typen explosieve ordnance dat hierbij

gebruikt is, alsmede locaties waarvan bekend is of verwacht wordt dat er zich unexploded ordnance bevindt?

6

Deelt u de mening dat Nederland (alsmede NAVO-lidstaten Albanië, Bulgarije, Kroatië, Tsjechië, Denemarken, Estland, Frankrijk, Duitsland, Hongarije, IJsland Letland, Luxemburg, Noorwegen, Portugal, Roemenie, Slowakije, Slovenië, Spanje en de Verenigde Staten) met de ratificatie van protocol V onder de CCW verplichtingen heeft ten opzichte van het verstrekken van deze informatie om de ruiming van explosieve remnants of war mogelijk te maken?

7

Is het waar dat er geen centrale database is binnen de NAVO waar de gegevens worden geregistreerd waardoor er verschillende stukjes informatie vanuit verschillende landen versnipperd binnen komen? Deelt u mijn mening dat het wenselijk is om snel te gaan werken aan een gecentraliseerd registratiesysteem binnen de NAVO, waardoor informatie goed wordt geregistreerd en na een conflict sneller kan worden vrijgegeven? Deelt u de mening dat een centraal registratie systeem binnen de NAVO de implementatie van deze verplichtingen onder protocol V aanzienlijk zou verbeteren?

8

Bent u bereid binnen de NAVO te pleiten voor een centraal registratie systeem, waarbij o.a. de GPS coördinaten van bombardementsmissies centraal geregistreerd worden, waardoor accurate en versnelde informatieverstrekking na een conflict de ruiming van explosieve oorlogsresten faciliteert?

¹ Norwegian People's Aid, «Report on the impact of unexploded cluster submunitions in Serbia»
<http://www.mc.rs/upload/documents/izvestaji/2009/Mart/Report-on-the-impact-o-unexploded-cluster-submunitions-in-Serbia.pdf>

Antwoord

Antwoord van minister **Van Middelkoop** (Defensie), mede namens de minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 24 juni 2009), Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 2800

1 t/m 3

Het onderzoek van Norwegian People's Aid is ons bekend. De Navo heeft alle doelcoördinaten waarop clustermunitie is afgeworpen aan de Servische regering beschikbaar gesteld. Ook is het aantal clusterbommen dat is afgeworpen opgegeven. Deze informatie maakt duidelijk op welke doelen bommen zijn afgeworpen, maar niet exact waar alle submunitie is terechtgekomen. Voor zover bekend is de Navo niet verzocht aanvullende informatie te verschaffen. Er is geen sprake van het verstrekken van misleidende informatie door de Navo.

5 en 6

Zoals gesteld in artikel 4 van het op 18 juli 2005 door Nederland geratificeerde aanvullend protocol V van het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens, zijn landen verplicht om, in zo groot mogelijke mate en voor zover praktisch uitvoerbaar, informatie over het gebruik van munitie bij te houden en te bewaren. Artikel 4 bepaalt verder dat, voor zover praktisch uitvoerbaar en met inachtneming van de legitieme veiligheidsbelangen van partijen, de informatie over mogelijke ontplofbare oorlogsresten zo spoedig mogelijk na de beëindiging van de gevechtshandelingen wordt overgedragen.

4, 7 en 8

De Navo kent een standaard rapportagelijst waarin de missieresultaten, inclusief de inzet van wapens, worden vastgelegd. De verplichtingen op grond van protocol V van het eerdergenoemde verdrag zijn van toepassing op de individuele verdragspartijen. De Navo speelt hierin formeel geen rol. Bovendien zijn niet alle lidstaten van de Navo partij bij protocol V.

Sinds de inwerkingtreding van Protocol V op 12 november 2006 is in VN-kader te Genève gewerkt aan de ontwikkeling van modellen ten behoeve van een gestandaardiseerde, reguliere rapportage door de aangesloten partijen. Deze standaardisering in VN-kader heeft nadrukkelijk ook betrekking op de verstrekking door partijen van specifieke informatie over onder meer locatie (met opgave van coördinaten) en aantallen van (vermoede) explosieve oorlogsresten. Er is dus al sprake van een gestandaardiseerd, elektronisch en mondiaal rapportagesysteem.